

Índex de quadres

Quadre 1. Veïns de Lleida que s'endeutaren per causes de la pagesia de Lleida.....	49
Quadre 2. Parts de fruits segon les Respostes generals.....	62
Quadre 3. Estructura de la propietat en el terme de Torrefarrera segons el capbreu de 1659 i el cadastre de 1754, en hectàrees	69
Quadre 4. Percentatge de la terra campa, la vinya i l'olivera, segons diversos cadastres....	77
Quadre 5. Finques plantades d'olivera pel baró de Maials, 1752-1754.....	79
Quadre 6. Dades bàsiques dels establiments.....	85
Quadre 7. Distribució de la producció a Torrefarrera, Alguairó i la Baronia de Bellpuig..	95
Quadre 8. Patates, oli i vi, 1819	98
Quadre 9. Estat dels grans a Lleida, el 1823.....	100
Quadre 10. Cereals sembrats a les terres de Casa Solà, Vilanova de Bellpuig, 1816-1831	114
Quadre 11. Pagesia i bestiar cavallí, mulatí i boví, nombre.....	115
Quadre 12. Cost de producció del cereal segons les Respostes generals. Mostra de 48 pobles, en lliures per jornal i per hectàrea.....	117
Quadre 13. Llicències de Vallfogona, el Timonal i la Saira (la Noguera). Alguns exemples del segle XVII.....	124
Quadre 14. Coeficients de correlació lineal dels preus del blat xeixa. Lleida, Tàrraga, Balaguer, Barcelona.....	127
Quadre 15. Blat venut per la Companyia de Calaf i blat entrat a la botiga de Lleida del capítol, en hectolitres.....	128
Quadre 16. Comparació de diversos arrendaments de drets senyorials.....	129
Quadre 17. Arrendaments d'herbes, aigües i pastures, darrer terç XVIII—primer terç XIX ..	148
Quadre 18. Superfície agrària posseïda per cada grup en tant per cent	160
Quadre 19. Propietaris per cada grup en tant per cent	160
Quadre 20. Distribució de la propietat de Tèrmens, 1785-1786, en hectàrees.....	161
Quadre 21. Distribució de la propietat d'Almacelles, 1800, en hectàrees	162
Quadre 22. Propietaris de 0 a 5 jornals a Lleida, 1716-1844.....	163
Quadre 23 Hectàrees per propietari a Torrefarrera, el Segrià, 1659, 1754 i 1851.....	163

Quadre 24. Moltes desfetes al molí olier del senyor de Maldà [novembre 1836– abril 1837].....	169
Quadre 25. Taxa de sostracció sobre el producte brut cerealístic exclosa la llavor.....	172
Quadre 26. Terres d'eclesiàstics de diverses poblacions occidentals.....	180
Quadre 27. Contractes dels particulars que treballaven terres de l'Església desamortitzades i gestionades per l'administració de Béns Nacionals. Partit de Cervera, 1855.....	181
Quadre 28. Contractes dels particulars que treballaven terres de l'Església desamortitzades i gestionades per Béns Nacionals. Partit de Lleida, 1855.....	182
Quadre 29. Població activa de la ciutat de Lleida, 1718-1787.....	184
Quadre 30. La indústria de la ciutat de Lleida, segons els “Estados de producción”, 1788, 1789, 1791 i 1796.....	185
Quadre 31. Molins d'oli a la província de Lleida, inici de la dècada de 1840, segons Pascual Madoz.....	186
Quadre 32. Bestiar entaulat a les carnisseries municipals de Lleida, 1696-1703 i 1764- 1767.....	194
Quadre 33. Salaris del mosso de can Solà de Vilanova de Bellpuig [1817-1830].....	199
Quadre 34. Població segons els censos de 1860 i 1887.....	214
Quadre 35. Adjudicatariis d'alguns dels latifundis senyorials o de beneficència.....	234
Quadre 36. Compradors d'alguns dels principals molins municipals subhastats.....	238
Quadre 37. Activitat de les caixes rurals registrades al cens del Ministerio, 1934, en pessetes.....	247
Quadre 38. “Estado de acogidos en los establecimientos de Beneficencia en 30 de abril del año 1900”.....	250
Quadre 39. Dieta diària dels acollits a la Casa de Misericòrdia, 1900.....	251
Quadre 40. Població de residència dels membres de la Societat Agrícola Pràctica de Lleida i província, el 1935.....	268
Quadre 41. Hermandad de Granadella. Compra de diversos insecticides, 1969.....	281
Quadre 42. Jornals de terra teòrics a regar i pobles que formen part dels diversos sindicats particulars del Canal d'Urgell.....	288
Quadre 43. L'heretat del santuari de Butsènit el 1869.....	304
Quadre 44. Cultius a la província de Lleida, 1886-1890 (cereals i llegums); 1891 (vinya); 1888 (olivera). Hectàrees.....	319
Quadre 45. Cost del fem i els jornals per hectàrea de terra regada, 1886-1890.....	325
Quadre 46. Cultius a Balaguer, 1891, en hectàrees.....	328
Quadre 47. Producció de blat al partit de Balaguer, hectolitres.....	328
Quadre 48. Sistemes de cultiu a Balaguer, 1893.....	329
Quadre 49. Jornals de treball per hectàrea segons la Cartilla Avaluatòria de Balaguer, 1850. Qualitat mitjana.....	332

Quadre 50. Estimació de la productivitat del treball amb relació al blat, partits de Lleida, i Balaguer 1886-1890.....	332
Quadre 51. Estimació de la productivitat del treball en el terme de Balaguer, terra de qualitat mitjana, 1850-1884.....	333
Quadre 52. Àrea regada pel Canal d'Urgell, 1941.....	334
Quadre 53. Rendiment per cultiu i hectàrea, àrea del Canal d'Urgell, 1941.....	335
Quadre 54. Rendiment de la terra sembrada de blat, 1850-1920, en hl/ha.....	336
Quadre 55. Distribució del regadiu (hectàrees i valor de la producció en pessetes), província de Lleida, 1904.....	341
Quadre 56. Superfícies dels municipis regables i superfícies subscrites, en hectàrees.....	344
Quadre 57. Adobs químics a Catalunya, 1933, en tones.....	348
Quadre 58. Mecanització de les tasques agràries a Catalunya, 1932.....	350
Quadre 59. Nombre de tractors a Catalunya, 1948-1962.....	351
Quadre 60. Distribució de la producció al terme de Balaguer, 1851-1907.....	355
Quadre 61. Distribució de la vinya per partits judicials, 1889, en hectàrees.....	360
Quadre 62. Producció a diversos pobles de les Garrigues, 1883.....	362
Quadre 63. L'impacte de la fil·loxera el 1909. Hectàrees.....	363
Quadre 64. Distribució de cultius a l'àrea regada pel Canal d'Urgell, 1880-1920, hectàrees.....	366
Quadre 65. Cultius a diversos termes del municipi de Lleida, regats pel Canal d'Urgell, 1935-1943, en hectàrees.....	366
Quadre 66. Distribució de cultius a Torrebesses, 1887-1930, en hectàrees.....	367
Quadre 67. Producció de fruita a Lleida, 1857, en roves.....	369
Quadre 68. Aprofitaments dels cursos d'aigua a la província de Lleida, 1912.....	379
Quadre 69. Activitats destacades segons la Guia Mercantil e Industrial de la Província de Lérida, 1911 (mínim 10 referències).....	383
Quadre 70. Resultats totals de les activitats per partits judicials i variació, 1911-1926.....	385
Quadre 71. Resultats totals per grups d'activitat, 1911-1926.....	386
Quadre 72. Variables d'activitat econòmica de pobles de l'àrea de Lleida, 1883.....	390
Quadre 73. Caps de bestiar als partits judicials de la província de Lleida, 1917.....	391
Quadre 74. Indústries i actius a la indústria, 1964.....	395
Quadre 75. Lloc de residència dels actius d'ILERCESA, abril 1969.....	396
Quadre 76. Empreses i quotes impositives de la indústria de l'oli a Lleida.....	398
Quadre 77. Cultius a la secció d'Ivars i a pobles amb especialització remolatxera, 1940, en jornals, àrees municipals pertanyents al Canal d'Urgell.....	402
Quadre 78. Potència hidroelèctrica segons Pau Vila, 1925.....	406
Quadre 79. Producció elèctrica a la Val d'Aran, 1960.....	412
Quadre 80. Concessions i pertinences mineres a la província de Lleida, 1897 i 1898.....	414
Quadre 81. Empreses de carbó explotadores a la província de Lleida, 1933 i 1939.....	418

Quadre 82. Nova ocupació industrial, 1968-1972	420
Quadre 83. Ocupació c. 1976.....	421
Quadre 84. Indústria de Pinyana el 1974 segons Sol-Torres	423
Quadre 85. Indústria de Fontanet el 1974	424
Quadre 86. Cultius, producció i comerç a Balaguer, 1893-1907	437
Quadre 87. Medalles d'or i argent obtingudes per empreses de la província de Lleida. Exposició. Universal de Barcelona, 1888.....	443
Quadre 88. Estructura de la propietat a Bellvís (1830) i terme municipal de Bellvís (1870).....	460
Quadre 89. Estructura de la propietat d'Almacelles, Alcarràs, Alpicat i Lleida.....	461
Quadre 90. Edat i sexe de la secció de crèdit, 1949 i 1966, la Granadella.....	468
Quadre 91. Les dones i l'associació a la secció de crèdit de la HSLG de la Granadella, 1966.....	469
Quadre 92. Propietaris, terres de cultiu i hectàrees per propietari, 1754-1946	471
Quadre 93. Nombre i mida de les explotacions, 1962-1972.....	473
Quadre 94. Règims de tinença de la terra, 1962-1972.....	474
Quadre 95. Dades macroeconòmiques dels latifundis expropiats al capítol de Lleida, 1843	475
Quadre 96. Cultivadors amb llicència a Safareig i Gatén, anys 1910.....	476
Quadre 97. Estructura de les parceries de Vinatesa, l'Astor i la Cogullada, en percentatge	477
Quadre 98. L'explotació de Montagut segons el llibre diari, 1948-1949.....	480
Quadre 99. Patrimoni d'Ignasi Girona Agraful (1860) i de Joan Girona Vilanova (1932) a les Penelles (la Noguera), inclòs el Castell del Remei	490
Quadre 100. Balança de la Sociedad Anónima Canal de Urgel en pessetes a 31 de desembre anual.....	491
Quadre 101. Màquines de la fàbrica Ciutat de Lleida que participaren al concurs de vendadors, Moncloa, 1904.....	494
Quadre 102. Societats anònimes amb capital igual o superior de 100.000 pessetes, província de Lleida, 1930-1935	495

Índex de gràfics

Gràfic 1. Bateigs de la parròquia de Sant Joan de Lleida, xvii-xviii (base 1621-1625=100)	23
Gràfic 2. Els baptismes a Lleida (Sant Joan), Anglesola, Tàrraga i Verdú.....	29
Gràfic 3. Percentatge d'albats en relació amb els baptismes. Mitjanes mòbils de set anys amb l'any observat al final. Lleida (Sant Joan), Anglesola, Tàrraga i Verdú.....	30
Gràfic 4. Creixement natural a la Catalunya occidental, segle xviii, en tant per cent respecte de tot el segle.....	31
Gràfic 5. Delme del blat de les sis pabordies del terme de Lleida, 1626-1829, en quarteres.....	52
Gràfic 6. Delme i terratge del blat dels termes propis o administarts pel capítol de Lleida, 1626-1829, en quarteres.....	54
Gràfic 7. Delme dels corders, 1626-1829, nombre de caps.....	56
Gràfic 8. Delme dels corders, totals, 1626-1829, nombre de caps.....	57
Gràfic 9. Delme del blat. Sis pabordies de l'Horta de Lleida, 1660-1730, quarteres.....	66
Gràfic 10. La recuperació agrícola a diversos pobles de l'àrea de Lleida després de la Guerra de Successió, blat decimal rebut pel capítol de Lleida, en quarteres.....	68
Gràfic 11. Delme del blat. Sis pabordies de l'Horta de Lleida, 1730-1770 quarteres.....	75
Gràfic 12. Percentatge de la vinya sobre la superfície cultivada total segons les Respostes generals, cadastre de 1716.....	76
Gràfic 13. El moviment cíclic dels preus del blat de Lleida, 1730/1731 – 1769/1770	82
Gràfic 14. Delme del blat. Sis pabordies de l'Horta de Lleida, 1770-1829.....	89
Gràfic 15. Producció estimada del terme de Lleida i termes que cultiva la seva pagesia, mitjana de 1788, 1789, 1791 i 1796.....	91
Gràfic 16. Producció cerealística dels corregiments de la Catalunya occidental, 1791-1819, en hectolitres.....	97
Gràfic 17. Renda senyorial rebuda pel capítol de Lleida, 1732-1800, en quarteres equivalents.....	103
Gràfic 18. Arrendaments de drets senyorials a l'Alt Urgell, 1661-1800, en lliures.....	105
Gràfic 19. Arrendaments de drets senyorials a l'Alt Urgell, 1700-1800, en quarteres equivalents.....	106
	567

Gràfic 20. Cost del cultiu de la terra camp segons les Respostes generals, 1716, per ve-	
gueries i en lliures per hectàrea.....	119
Gràfic 21. Moviment cíclic dels preus del blat xeixa a Lleida i Tàrraga.....	126
Gràfic 22. Preus nominals del blat a Lleida i Barcelona, preus mensuals en base a 4-5 mer-	
cats, segons l'any agrícola, en pessetes per hectolitre	134
Gràfic 23. Augment dels preus de diversos "comestibles y géneros", Lleida, 31 de març de	
1769.....	136
Gràfic 24. Preus del blat a Lleida, Tàrraga i Ribera de Sort, en sous per quartera.....	137
Gràfic 25. Preus de la carn de moltó en sous per lliura carnissera, Lleida i Barcelona....	139
Gràfic 26. Preus del vi en sous per càrrega, Lleida i Barcelona	140
Gràfic 27. Preus dels ous en diners per dotzena, Lleida i Barcelona	141
Gràfic 28. Dies dedicats a treball no agrari Verdú, 1716.....	158
Gràfic 29. Nombre de regants amb la séquia del Segrià de fora Lleida i sous totals pagats per	
interval, 1601.....	159
Gràfic 30. Moviment cíclic del blat xeixa a Lleida, 1700-1858	190
Gràfic 31. Salaris nominals pagats per l'Ajuntament de Lleida en diverses obres, 1746-1795,	
en sous	197
Gràfic 32. Capacitat de compra del salari diari en diversos productes, 1746-1795	197
Gràfic 33. Evolució del salari del peó agrari pagat pel convent de Sant Antoni de Lleida.	
Agost 1787-maig 1791. Mitjanes mensuals	198
Gràfic 34. Nivells de riquesa a Lleida segons la contribució al cadastre, 1716 i 1787	222
Gràfic 35. Diverses variables de l'economia olivarera, les Garrigues, 1909-1914=100.....	224
Gràfic 36. Evolució de la renda decimal real (en quarteres de blat) percebuda pel capítol	
de Lleida en diversos districtes (1770-1830)	228
Gràfic 37. Evolució de la renda real (en quarteres de blat) percebuda pel duc de Medinaceli	
en diversos districtes (1767-1837)	229
Gràfic 38. Saldo d'estalvis i préstecs de la Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Lérida,	
en pessetes.....	245
Gràfic 39. Any de creació dels sindicats i associacions pageses, província de Lleida,	
1934.....	265
Gràfic 40. Valor de la producció a Lleida, el 1858, en rals.....	305
Gràfic 41. Intensitat en l'aprofitament del sòl a l'àrea regada pel Canal d'Urgell, 1880-	
1920.....	322
Gràfic 42. Despesa d'una ha de blat en regadiu, Balaguer 1884	330
Gràfic 43. Líquid d'una hectàrea de blat en regadiu, Balaguer 1884.....	331
Gràfic 44. Jornals regats per les séquies de Pinyana i Fontanet.....	345
Gràfic 45. Distribució de cultius a Vielha, 1881, en hectàrees.....	356
Gràfic 46. Distribució de cultius a Sant Martí de Maldà, 1887, en jornals	357
Gràfic 47. Distribució de cultius a Torrebesses, 1887, en hectàrees	357
Gràfic 48. Distribució de cultius a Balaguer, 1887, en jornals.....	359

Gràfic 49. Producció de vi a la província de Lleida, com a percentatge de Catalunya, 1889-1935	365
Gràfic 50. Evolució dels actius a ILERCESA.....	396
Gràfic 51. Sucre envasat a la Sucrera de Menàrguens, 1900/01-1934/35, en kg.....	403
Gràfic 52. Remolatxa pesada a les bàscules, 1925	404
Gràfic 53. Producció de les centrals dels rius esmentats, 1964, en kW totals anuals.....	412
Gràfic 54. Tonatge de les principals conques de Lignit (1880-1945).....	419
Gràfic 55. Tipus d'activitats servides per la Comunitat General dels Canals d'Urgell, 1966	424
Gràfic 56. Els horts en l'àrea regada pel Canal d'Urgell, 1880-1920, en hectàrees	432
Gràfic 57. Preus al mercat de Balaguer (1827-1897), en PTA/hl.....	438
Gràfic 58. Preus al mercat de Balaguer (1827-1897)	439
Gràfic 59. Preus del blat i del vi al mercat de Balaguer (1850-1897), en PTA/hl.....	439
Gràfic 60. Preus del blat a Balaguer i Tremp, en PTA/hl.....	441
Gràfic 61. Preus de l'oli a Balaguer i a Tremp, en PTA/hl	441
Gràfic 62. Preus del vi a Balaguer i Tremp, en PTA/hl.....	442
Gràfic 63. Tràfic de viatgers i mercaderies (tones) de la línia de ferrocarril Balaguer-Mollerussa. Anys 1925-1932.....	457
Gràfic 64. Terra posseïda per propietari a Torrefarrera, 1754-1946, en hectàrees.....	471
Gràfic 65. Estadística territorial, terres de regadiu, líquid imposable en pessetes per hectàrea.....	483
Gràfic 66. Estadística territorial, terres de secà, líquid imposable en pessetes per hectàrea	484
Gràfic 67. Evolució del salari a les Garrigues, en pessetes	487

Índex de mapes

Mapa 1. La població activa masculina a l'àrea de Lleida	27
Mapa 2. Plànol del terme de la Novella, Vila-sana (Pla d'Urgell).....	83
Mapa 3. Plànol de l'arquitecte Mas Dordal (1772), en què es proposa una parcel·lació regular del terme i a baix a la dreta es planifica la vila ortogonal d'Almacelles	86
Mapa 4. Delme del vi, oli i cànem rebut pel capítol de Lleida el 1809	96
Mapa 5. El comerç blader des de les Terres de Lleida, 1750-1830	132
Mapa 6. La transhumància a Catalunya	145
Mapa 7. Els compradors de les fires de mules de Verdú i Aitona, 1794-1803, segons els registres de la Companyia de Calaf.....	149
Mapa 8. Canal Principal d'Urgell, c. 1905.....	339
Mapa 9. La regió fruitera de Lleida.....	370
Mapa 10. Localització de les activitats relacionades amb els olis, 1911 (nombre)	399
Mapa 11. Localització de les activitats relacionades amb l'oli, 1911, nombre per categories	401
Mapa 12. Localització de les activitats relacionades amb els filats i teixits, 1911 (nombre).....	405
Mapa 13. Els nuclis sense accés per carretera, el 1935	448
Mapa 14. L'àrea d'irradiació dels centres de mercat a l'època de la Segona República. Plana occidental	449
Mapa 15. L'àrea d'irradiació dels centres de mercat a l'època de la Segona República. Prepirineu i Pirineu occidental	450
Mapa 16. Àrea comercial de Lleida, c. 1976	451
Mapa 17. Els projectes de ferrocarril de Lleida a Vielha i França	453
Mapa 18. Renda familiar disponible bruta, 1986. 2003	517

Índex d'il·lustracions

Il·lustració 1. L'almodí vell.....	38
Il·lustració 2. Plànol del futur almodí que s'havia de construir a la plaça de Sant Joan, anys 1760.....	39
Il·lustració 3. La Casa de l'Aigua de la Junta de Sequiatge, a Castillonroi.....	47
Il·lustració 4. Parts de fruit i creixement de la riquesa agrària	61
Il·lustració 5. Premsa de biga.....	78
Il·lustració 6. El reg a l'Horta de Lleida ha possibilitat la diversificació de cultius	81
Il·lustració 7. Fira de mules de Verdú, segle xx.....	147
Il·lustració 8. La reproducció de la unitat familiar pagesa.....	154
Il·lustració 9. El treball femení a la verema del Castell del Remei	155
Il·lustració 10. Lluïsmes de les senyories del monestir de Poblet, segle XVIII.....	166
Il·lustració 11. Documentació bilingüe sobre el conflicte d'herbes entre el Comanador i el comú de Tèrmens, 1731.....	167
Il·lustració 12. L'emfiteusi, eix vertebrador de la societat i l'economia.....	171
Il·lustració 13. Contractació i canvi social	175
Il·lustració 14. Béns cadastrals d'Anastasi Jordà, pagès de Lleida, el 1777.....	179
Il·lustració 15. Salines de Vilanova de la Sal, la Noguera.....	188
Il·lustració 16. Treball femení i reproducció de la unitat familiar pagesa.....	202
Il·lustració 17. Publicació de <i>La Caritat</i> , 1901	250
Il·lustració 18. L'Antic Hospital de Santa Maria	253
Il·lustració 19. Marc institucional al món rural de les terres de Lleida	261
Il·lustració 20. Colectividad Campesina Adelante CNT-AIT	275
Il·lustració 21. L'organització institucional dels recs de Pinyana i Fontanet des de 1951..	286
Il·lustració 22. L'ensenyament primari als partits de la província de Lleida, 1840.....	297
Il·lustració 23. Concurs de tractors i exposició de maquinària agrícola a Lleida, abril de 1921, amb Josep Puig i Cadafalch, president de la Mancomunitat de Catalunya.....	303
Il·lustració 24. Portada del butlletí de la Cambra de Comerç i Indústria de Lleida, setembre de 1931.....	307

Il·lustració 25. Les torres a l'Horta de Lleida a partir de començaments del segle xx.....	344
Il·lustració 26. Concurs de Tractors i Exposició de Maquinària Agrícola, Mancomunitat de Catalunya, Lleida, 1921.....	349
Il·lustració 27. Mostra de tractors a la Fira de Sant Miquel.....	352
Il·lustració 28. A partir del primer terç del segle xx s'introduiran els adobs químics i minerals a les terres de Lleida.....	352
Il·lustració 29. Els trulls fora vila a Vernet, Artesa de segre, la Noguera.....	353
Il·lustració 30. La verema a les Oluges, la Segarra	361
Il·lustració 31. Premsa de caragol.....	365
Il·lustració 32. Les plantacions de fruiters caracteritzen l'Horta de Lleida a partir de la segona meitat del segle xx.....	368
Il·lustració 33. Número extra de la revista <i>Butifarra</i> dedicada a la fruita de Lleida	371
Il·lustració 34. Exposició de fruita al pavelló Antorcha, Fira de Sant Miquel.....	373
Il·lustració 35. Fàbrica de conserves de Ricardo Vilalta.....	377
Il·lustració 36. Quan Lleida era encara ramadera.....	392
Il·lustració 37. Nova tecnologia oliera.....	398
Il·lustració 38. La Sucreira i el pont sobre el Segre.....	400
Il·lustració 39. La inauguració de l'enllumenat elèctric a Lleida, 1929	407
Il·lustració 40. Acció de la Canadenca, 1931.....	408
Il·lustració 41. La Central de Camarasa, l'any 1924.....	409
Il·lustració 42. Fàbrica de ciment de Riegos y Fuerzas del Ebro Sociedad Anónima (RFESA)	410
Il·lustració 43. La construcció de la central elèctrica d'Aitona-Seròs.....	411
Il·lustració 44. Riquesa minera a la província de Lleida, 1898.....	415
Il·lustració 45. Taller de la Cooperativa de Belcaire, a Tèrmens	422
Il·lustració 46. Dipòsit de l'aigua i font de Sant Llorenç.....	425
Il·lustració 47. Construcció de la canonada de Santa Anna a Lleida	426
Il·lustració 48. Confluència del canal de Balaguer i la séquia de Fontanet a la central elèctrica de Tèrmens	429
Il·lustració 49. Central automàtica de telefonia, Balaguer, 1923	430
Il·lustració 50. Mercat setmanal dels dissabtes a la plaça Mercadal de Balaguer	436
Il·lustració 51. Fira de mules d'Organyà.....	444
Il·lustració 52. Cartell de la Fira de Sant Miquel recuperada, 1946.....	445
Il·lustració 53. Lluís Rouvière.....	454
Il·lustració 54. Estació de Mollerussa del ferrocarril Balaguer-Mollerussa-Sucreira.....	456
Il·lustració 55. Serveis d'El Noguera Pallaresa.....	458
Il·lustració 56. Possibilitats per a la reproducció de la Unitat Familiar Pagesa.....	463
Il·lustració 57. Venedores familiars a la plaça de Sant Joan, Lleida.....	464
Il·lustració 58. Família pagesa troncal	466

Il·lustració 59. Estat de comptes presentat el 14 de juliol de 1886 a la reunió d'accionistes de la Sociedad Anónima Canal de Urgel	491
Il·lustració 60. La Fàbrica Trepal de Tàrraga i la mecanització de les petites explotacions peninsulars.....	492
Il·lustració 61. INPACSA. Balaguer, anys 1980	497
Il·lustració 62. Els olis d'oliva de l'empresa de Josep Pujol Cercós	498
Il·lustració 63. La producció de farina es dona per tot el territori de les terres de Lleida	499
Il·lustració 64. Etiqueta de vi de la cooperativa de Verdú	501
Il·lustració 65. Camamilla de Tomàs Badia, Mollerussa.....	501
Il·lustració 66. L'empresa de Pau Aguiló. Prefabricats Pujol	502
Il·lustració 67. Equip de transport de Llorenç Cortina, la Pobla de Segur.....	502
Il·lustració 68. La Forestal. Mollerussa	503
Il·lustració 69. Transport de fusta a la paperera de Balaguer	504
Il·lustració 70. Reflexions sobre el passat i el futur de Lleida	515
Il·lustració 71. Número de la revista CAU dedicat a les terres de Lleida, 1976	515

Il·lustracions. Crèdits

ARXIU FOTOGRÀFIC DE L'INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCs

- Il·lustració 9. El treball femení a la verema del Castell del Remei.
- Il·lustració 18. L'Antic Hospital de Santa Maria.
- Il·lustració 27. Mostra de tractors a la Fira de Sant Miquel.
- Il·lustració 30. La verema a les Oluges, la Segarra.
- Il·lustració 34. Exposició de fruita al pavelló Antorcha, Fira de Sant Miquel.
- Il·lustració 43. La construcció de la central elèctrica d'Aitona-Seròs.
- Il·lustració 47. Construcció de la canonada de Santa Anna a Lleida
- Il·lustració 57. Venedores familiars a la plaça de Sant Joan, Lleida.
- Il·lustració 57. Família pagesa troncal.

ARXIU MUNICIPAL DE LLEIDA

- Il·lustració 2. Plànol del futur almodí per construir a la plaça de Sant Joan, anys 1760.
 - Il·lustració 36. Quan Lleida era encara ramadera.
 - Il·lustració 46. Dipòsit de l'aigua i font de Sant Llorenç. Museu de l'aigua.
- FOTOGRAFIES DE L'AUTOR
- Il·lustració 3. La Casa de l'Aigua de la Junta de Sequiatge, a Castillonroi.
 - Il·lustració 5. Premsa de biga, conservada a Masia Salat.

- Il·lustració 31. Premsa de caragol, conservada a Masia Salat.
- Il·lustració 32. Els plantats de fruiters caracteritzen l'Horta de Lleida a partir de la segona meitat del segle xx.
- Il·lustració 37. Nova tecnologia oliera.
- Il·lustració 38. La Sucreta i el pont sobre el Segre.
- Il·lustració 45. Taller de la cooperativa de Belcaire, a Tèrmens.
- Il·lustració 48. Confluència del canal de Balaguer i la séquia de Fontanet.
- Il·lustració 61. INPACSA. Balaguer, anys 1980.
- Il·lustració 67. Equip de transport de Llorenç Cortina de la Pobla de Segur. *La vinya i el vi a les terres de Lleida. Història i Cultura*. Lleida: Pagès editors.
- Il·lustració 68. La Forestal. Mollerussa. <<https://www.mollerussa.cat/municipi/historia/>>
- Il·lustració 69. Portant fusta a la paperera de Balaguer, 1974. Arxiu DC. Col·lecció Antoni Nebot.

ALTRES

- Il·lustració 15. Salines de Vilanova de la Sal, la Noguera. Associació Lleure Formatiu, Vilanova de la Sal.
- Il·lustració 23. Concurs de tractors i exposició de maquinària agrícola a Lleida, abril de 1921, amb Josep Puig i Cadafalch, president de la Mancomunitat de Catalunya. Arxiu de la Junta de Sequiatge.
- Il·lustració 29. Els trulls fora vila a Vernet, Artesa de Segre, la Noguera. *La vinya i el vi a les terres de Lleida. Història i Cultura*. Lleida: Pagès editors.
- Il·lustració 41. La central de Camarasa l'any 1924. Font: Viure als Pirineus.
- Il·lustració 50. Mercat setmanal dels dissabtes a la plaça Mercadal de Balaguer. Fotografia de Daniel Torruella. PEDROL, Maite (coord.), GENÉ, Mario, i CODINA, Raquel, *El mercat de Balaguer a través dels documents de l'Arxiu Comarcal de la Noguera*. Balaguer educa.
- Il·lustració 66. L'empresa de Pau Aguiló. Prefabricats Pujol.